

А.В. Король

магістрант спеціальності
„Корекційна освіта. Логопедія.
Спеціальна психологія”
Кам’янець-Подільського
національного
університету імені Івана Огієнка,
Науковий керівник: канд. пед. наук,
доцент **О.П. Мілевська**

ДИСТАНЦІЙНО-ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ РОБОТИ ЯК ВИД ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА

У статті охарактеризовано зміст співпраці вчителя-логопеда з батьками та громадськістю через використання дистанційно-інтерактивних форм роботи для підвищення рівня їх педагогічної освіченості з питань розвитку мовлення, попередження та подолання мовленнєвих порушень у дітей, а також підвищення результативності корекційно-розвиткового процесу.

Ключові слова: *просвітницька діяльність; інформаційно-комунікаційні технології; співпраця з батьками; дистанційно-інтерактивні форми роботи.*

The content of submissions speech therapist with parents and the community by Using of remote-interactive forms of work for increasing their teacher education level on the issue of broadcasting, prevention and overcoming speech disorders in children, and increased results of correction and development process.

Keywords: *information and communication technologies; cooperation with parents; interactive form of remote-work; educational activities.*

Постановка проблеми. Для успішності подолання мовленнєвих порушень, а також їх профілактики особливого значення має співпраця вчителя-логопеда з батьками. Слід зауважити, що в системі дошкільної освіти наявні суперечності між традиційною орієнтацією на взаємодію з батьками (традиційні індивідуальні, групові та колективні форми роботи) і практичною

потребою в інноваційних засобах роботи з метою попередження та подолання мовленнєвих порушень у дітей.

Більшість вчителів-логопедів застосовують для взаємодії з батьками традиційні форми роботи – виступи на батьківських зборах, індивідуальні бесіди та зошити взаємозв'язку. До того ж поза увагою залишаються родини з дітьми раннього віку, а також ті, чиї діти не відвідують дошкільні навчальні заклади (ДНЗ) або ж перейшли у школу [3; 4].

Слід зазначити, що у логопедичній науці і практиці дослідження проблеми роботи з батьками шляхом інтегрування інтерактивних та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітній простір накопичено певний досвід, але в цілому проблема недостатньо вивчена. Водночас на практиці склалась суперечлива ситуація: незважаючи на безперечно позитивні фактори використання ІКТ в дошкільній освіті, їхні можливості, на жаль, застосовуються фрагментарно і спорадично. Тому серед питань сучасної дошкільної освіти особливої актуальності в логопедичній практиці набуває проблема пошуку інноваційних підходів до організації співпраці з родинами дошкільників [3].

Актуальність дослідження. Над проблемою співпраці вчителя-логопеда з батьками дітей з мовленнєвими порушеннями працювали багато українських та російських вчених, а саме (Н. Азовська, І. Іванюк, Т. Кірієнко, В. Кисличенко, Р. Левіна, О. Мастюкова, Н. Мовчан, А. Назаренко, В. Ніколаєнко, К. Оленич, Ю.Рібцун, В. Селіванова, Т. Філічова, Г. Чиркіна та ін.). Аналіз спеціальної літератури свідчить про недостатність вивчення можливостей батьків у процесі корекції мовлення, про несформованість вимог до участі родини у логокорекції, відсутність єдиної системи інформування батьків.

Метою нашого дослідження було розкриття сутності дистанційно-інтерактивних форм роботи логопеда з батьками дітей, психолого-педагогічним персоналом освітніх закладів, громадськістю з метою просвітницької діяльності, зокрема – підвищення у них рівня обізнаності щодо мовленнєвого

онтогенезу та дизонтогенезу у дітей.

Виклад основного матеріалу. Умовно виділяють основні форми роботи вчителя-логопеда з батьками, які в дошкільній педагогіці прийнято вважати традиційними.:

- індивідуальні (бесіди, консультації, зошити взаємозв'язку та ін.);
- групові (папки-пересувки, інформаційні стенди, ігротеки тощо);
- колективні (дні відкритих дверей, семінари-практикуми, свята та ін.).

Однак стрімкий розвиток науково-технічного прогресу диктує необхідність застосування ІКТ та впровадження новітніх дистанційних та інтерактивних форм співпраці. За наявності сучасних комп'ютерних технологій та Інтернету вони стають зручними, доступними та розглядаються як постійний, безперервний процес, який відбувається у вільний час, у комфортних умовах [1].

Просвітницька робота — один з найважливіших видів діяльності кожного педагога, зокрема й учителя-логопеда. Очна просвітницька діяльність у логопедичній практиці передбачає такі інтерактивні форми роботи, як-от:

- виступи на радіо й телебаченні;
- розміщення статей у пресі та фахових друкованих виданнях;
- підготовка листівок, пам'яток, брошур;
- організація виставок спеціальної літератури;
- проведення лекцій, тренінгів, семінарів, майстер-класів, бесід та консультацій [2].

Порівняно з очною, дистанційно-інтерактивна робота в логопедичній практиці базується на використанні ІКТ. Тому систематична й ефективна взаємодія можлива не лише між тими, хто навчає (вчитель-логопед), і тими, кого навчають (діти), а й всередині батьківської спільноти. Під час дистанційно-інтерактивної просвітницької роботи використовуються такі ІКТ:

- мережа Інтернет – дає змогу батькам самостійно знаходити інформацію в інформаційних джерелах (сайти, блоги), налагоджувати особисті контакти;
- електронна пошта – надає можливість батькам ставити запитання

логопеду й одержувати на них відповіді;

- соціальні мережі – забезпечують обмін інформацією, зокрема листування, перегляд відео, прослуховування аудіозаписів тощо;

- відеоконференції – дають змогу батькам «збиратися» у призначену годину у віртуальному класі й працювати майже так само, як під час звичайного семінару чи тренінгу, – виконувати завдання вчителя-логопеда і ставити одне одному запитання;

- онлайн-консультації – надають можливість батькам обговорювати поточні проблеми в режимі реального часу;

- тематичний блог (сайт) – забезпечує батькам та громадськості доступ до добірки інформаційних матеріалів, яку регулярно поповнює фахівець — автор блогу;

- форум – надає змогу батькам брати участь в он-лайн-колективних обговореннях, читати та відповідати на повідомлення інших учасників;

- sms-повідомлення – створюють додаткові можливості для інформування батьків у випадку відсутності доступу до Інтернету [1].

Використання дистанційно-інтерактивних форм співпраці з батьками та громадськістю вирішує низку завдань. Зокрема: налагодження співпраці з родинами дітей, які мають мовленнєві порушення; формування логопедичної компетентності, педагогічної культури батьків. З допомогою цих форм роботи логопед може сприяти забезпеченню вчасного надання логопедичної допомоги та організації сприятливого мовленнєвого середовища для дітей; контролювати перебіг розвитку мовлення дошкільників; надавати логопсихологічну допомогу батькам.

На нашу думку, застосування дистанційно-інтерактивних форм співпраці логопеда з батьками та громадськістю дає можливість створити насичене інформаційне поле для мотивації батьків щодо контролю за перебігом мовленнєвого розвитку їхньої дитини; а також для донесення до батьків інформації стосовно профілактики та подолання мовленнєвих порушень у дітей.

Загалом, особливості дистанційно-інтерактивної роботи учителя-логопеда з батьками чи громадськістю, визначаються такими принципами взаємодії:

- один до одного — спілкування вчителя-логопеда і батьків, що за формою і змістом наближене до індивідуальної консультації;
- один до багатьох — співпраця вчителя-логопеда одразу з багатьма батьками відповідно до спланованого графіку;
- багато до багатьох — одночасне спілкування вчителя-логопеда, батьків кількох дітей, представників громадськості, під час якого відбувається обмін знаннями, досвідом і враженнями.

Висновки та перспективи дослідження. Отже, дистанційно-інтерактивні форми роботи як вид просвітницької діяльності вчителя-логопеда є ефективним способом організації теоретичної та практичної взаємодії з батьками та громадськістю, створення насиченого логоінформаційного поля з метою мотивації батьків до здійснення контролю за перебігом мовленнєвого розвитку дитини, підвищення їх педагогічної освіченості з питань розвитку мовлення дітей, попередження та подолання мовленнєвих порушень, а також підвищення ефективності корекційно-розвиткового процесу.

Досвід застосування дистанційно-інтерактивних форм як виду просвітницької роботи свідчить про ефективність їх за результатами та оптимальність щодо термінів впровадження, витрат сил і засобів.

Список використаної літератури

1. Биков В. Ю. Сучасні завдання інформатизації освіти / В. Ю. Биков / Інформаційні технології і засоби навчання – 2010. – № 1(15). – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em15/emg.html>. – Заголовок з екрана
2. Кисличенко В.А. Логопедичний супровід сім'ї, в якій виховується дитина з порушеннями мовлення. : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.03 / В.А. Кисличенко. – К., 2011. – С. 20.
3. Миронова С.П. Диференціація роботи логопеда дошкільного закладу з

батьками вихованців / С.П. Миронова, В.П. Пельвецька // Дефектологія. – 2009. – №4. – С. 22-26.

4. Співпраця вчителя-логопеда з батьками. Молодша логопедична група для дітей із ЗНМ / Ю. Рібцун // Дефектологія. – 2011. – №1. – С.33-38.